

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה (עציר)

כבוד השופט סארי ג'יוסי בפני

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ורד ארפאעיה (עציר)

הנאשמים

גזר דין

הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלה:

1. הנאשם, יליד 01.03.2000, הורשע ביום 19.11.2020 על-סמך הודאתו בעובדות כתב-האישום המתוקן, במסגרת הסדר-טיעון אליו הגיעו הצדדים, בעבירות בנשק (נשיאה והובלה), לפי סעיף 144(ב) רישא + סיפא לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן: "חוק העונשין"), וכן בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.
2. על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב-האישום שרר סכסוך בין משפחת ארפאעיה, אליה משתייך הנאשם, לבין משפחת סביחאת מכפר סאלם, במסגרתו היו מספר אירועי אלימות וירי, בימים שקדמו למתואר בכתב-האישום.
- בתאריך 05.04.2020, בסמוך לפני השעה 15:30, באזור מתחם בתים הסמוך לשטח מיוער שבין כפר סאלם לגדר המערכת (להלן: "המתחם"), נשא הנאשם והוביל אקדח חצי-אוטומטי מסוג FN, מספר סידורי L35253 בקוטר 9 מ"מ (להלן: "האקדח"), עת הוא טעון במחסנית מתאימה ובתוכה אחד עשר כדורים בקוטר 9 מ"מ (להלן: "המחסנית" ו"הכדורים" בהתאמה), זאת כשהוא אוחז באקדח בידו, בלא רשות על-פי דין.
- האקדח הוא כלי שסוגל לירות כדור, אשר בכוחו להמית אדם, ולפיכך מהווה נשק כהגדרתו בחוק. המחסנית והכדורים מהווים אביזר ותחמושת לנשק כאמור.
- בהמשך לאמור לעיל, הגיעו השוטרים אלעד בניאס ומוהתדי חואלד (להלן: "השוטרים") לאזור המתחם, והבחינו בנאשם, עת הוא רץ עם האקדח בידו לכיוון שטח מיוער הנמצא בסמוך למקום (להלן: "השטח המיוער").

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

הנאשם, אשר הבחין בשוטרים, המשיך בריצה לכיוון השטח המיוער במטרה לברוח מן
השוטרים, זאת כאשר הוא נושא ומוביל את האקדח הטעון, אותו אחז בידו. הנאשם המשיך
בריצה, גם לאחר שהשוטרים צעקו לעברו מספר פעמים "עצור משטרה", וגם לאחר שביצעו
ירי באוויר על-מנת לגרום לו לעצור.

במהלך בריחתו, בשטח המיוער, השליך הנאשם את האקדח והמחסנית, והמשיך בבריחה, עד
אשר נלכד על-ידי שוטרים נוספים, לאחר מרדף של כ-350 מטרים.

בהמשך לכך, נתפסו האקדח עם המחסנית והכדורים. כל זאת עשה הנאשם בכוונה להפריע
לשוטרים, כשהם ממלאים תפקידם כחוק או להכשילם בכך.

3. כאמור כבר לעיל, הגיעו הצדדים להסדר-טיעון, ולפיו הנאשם חזר בו מכפירתו, הודה
בעובדות כתב-האישום המתוקן, ולא נקבע כל הסדר לעניין העונש.

במועד ההרשעה הוריתי על קבלת תסקיר משירות המבחן בנוגע לנאשם, וביום 24.01.2021
התקבל התסקיר האמור.

4. מן התסקיר עולה, כי הנאשם, כבן 20, מאורס ומתגורר בבית הוריו בכפר סאלם, במעלה
עירון. טרם מעצרו עבד הנאשם במשך כשנתיים בתחום סלילת כבישים, ועולה מן התסקיר,
כי הנאשם החל לעבוד בגיל 13, על-מנת לסייע בפרנסת משפחתו, לצד לימודים במסגרות
חינוכיות. הנאשם, כך נכתב, בעל תעודת 12 שנות לימוד, אולם הוא לא נבחן בבחינות בגרות.

עוד עולה מן התסקיר, כי משפחת מוצאו של הנאשם, אשר לדבריו מיטיבה ומלוכדת, מונה
הורים וכן חמישה אחים ואחיות, אשר מנהלים אורח חיים נורמטיבי, ללא כל מעורבות
בפלילים, וכי משפחתו של הנאשם מתקשה לקבל את מעורבותו של הנאשם בפלילים.

באשר לעבר העברייני של הנאשם, נכתב בתסקיר, כי זוהי מעורבותו הראשונה של הנאשם
בפלילים. לצד זאת מדגישה כותבת התסקיר, כי הגם שהנאשם לוקח אחריות מילולית על
מעשיו, ניכר, כי הוא התקשה לבצע התבוננות פנימית במניעיו, ודומה, כי רב הנסתר על הנגלה.

מדיווח, שקיבל שירות המבחן מגורמי הטיפול בבית-המעצר "גלבוע", שם עצור הנאשם מיום
20.05.2020, עולה, כי לחובת הנאשם עבירת משמעת אחת, בגין היותו מעורב בקטטה בתאו,
כי בדיקות השתן שלו נקיות, וכי הוא נמצא בקשר רציף עם גורמי הטיפול, ומגיע לקבוצות
אגפיות, ולשיחות מעקב עם העובדת-הסוציאלית.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

בנוגע להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, נכתב, כי נוכח חומרת העבירות המיוחסות לנאשם ואופיין, לצד חוסר הבהירות לגבי מניעיו לביצוע העבירות האמורות, ובהיעדר ביטוי מצוקה רגשית חריגה או נזקקות להתערבות טיפולית, אין באפשרות שירות המבחן להמליץ על חלופות ענישה או שיקום במסגרת הקהילה, העשויות להפחית סיכון להישנות עבירות דומות.

5. ביום 28.01.2021 נשמעו טיעונים הצדדים לעונש.

ב"כ המאשימה הגיש טיעונים לעונש בכתב, אסופת פסקי-דין, בהם מתוארים, לטענתו, מקרים דומים, וכן דו"ח ביקורת מיוחד של מבקר-המדינה בעניין **"התמודדות משטרת ישראל עם החזקת אמצעי לחימה לא חוקיים ואירועי ירי ביישובי החברה הערבית וביישובים מעורבים"**.

בנוסף ביקש ב"כ המאשימה להדגיש כמה מן הטיעונים לעונש בעל-פה, וטען, כי השיקול המרכזי שיש ליתן עליו את הדעת הוא סכנת הנפשות הכרוכה בנשיאת הנזק, הואיל והשאלה האם העבירה מסתיימת בפגיעה בחיי-אדם קשורה למזל בלבד.

בענייננו, כך נטען, הנשיאה הייתה ברף גבוה הואיל והנשק היה טעון בידו של הנאשם, וזאת בניגוד למצבים בהם מדובר בנשיאת נשק, אשר מצוי בתא-מטען, בתיק, או שאין בו תחמושת. אך כפסע היה בענייננו, כך נטען, בין נשיאת הנשק לבין ירי, וכי אין לדעת כיצד היה מסתיים האירוע אלמלא הספיקו השוטרים לעצור את הנאשם.

עוד נטען, כי האירוע מושא כתב-האישום בוצע על רקע סכסוך, וכעולה מכתב-האישום המתוקן, בוצעו במסגרת הסכסוך האמור, מעשי אלימות.

עוד ובנוסף נטען, כי על בית משפט ליתן את דעתו לנתונים אלו על-ידי קביעת מתחם ענישה שהולם את חומרת המעשים. על נתחם הענישה בענייננו, כך אליבא דב"כ הנאשם, לנוע בין שנתיים לארבע שנות מאסר בפועל.

באשר לקביעת העונש בתוך המתחם, עתרה המאשימה, לענישה ברף בינוני, עת נטען, כי מן הצד האחד אין לנאשם עבר נקי והוא נטל אחריות, אולם מן הצד השני, תסקיר שירות המבחן מטריד. נטילת האחריות, כך לטענת ב"כ המאשימה, איננה מלאה, ודומה שהנאשם איננו מוסר מידע מלא אודות האופן בו השיג את הנשק ומעורבותו באירוע מושא כתב-האישום המתוקן. בנוסף נטען, כי אין כל וודאות שהנאשם יפיק לקחים מן המקרה, וכי יש לקחת

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

בחשבון בעניינו של הנאשם, גם שיקולי הרתעה. הודגש, כי הודאתו של הנאשם לא ניתנה בהזדמנות הראשונה, אלא רק לאחר שמיעת חלק מעדי התביעה.

ב"כ המאשימה הגיש, כאמור כבר לעיל, דו"ח של מבקר המדינה, לפיו אחד מן הקשיים במיגור עבירות אלימות וירי בחברה הערבית, נעוץ בקושי באכיפה. אחת מן ההמלצות בדו"ח האמור, כך נטען, הייתה להגביר את האכיפה.

6. ב"כ הנאשם הגיש אף הוא פסיקה, שלטענתו דומה למקרה שבעניינו.

ב"כ הנאשם טען, כי אין בעובדה שהנאשם בחר לנהל הליך הוכחות, מכיוון שהייתה מחלוקת לגבי אחד מסעיפי כתב-האישום, כדי להחמיר בעונשו, וזאת בשים-לב לכך שעת נפתרה המחלוקת, הודה הנאשם בעובדות כתב-האישום המתוקן בהזדמנות הראשונה.

הודאתו של הנאשם, כך אליבא דסנגורו, מלאה בחרטה כנה וברצון להשתקם. לטענת ב"כ הנאשם אף יש ליתן את הדעת לכך, שעל אף שניתנה לנאשם אפשרות להשתחרר לחלופת-מעצר, הוא בחר להישאר במעצר, ולרצות את עונשו בגין העבירות אותן ביצע.

לעניין חומרת העבירה, נטען, כי הנאשם נשא את הנשק ביער פתוח, ולא במרכז הומה אדם. אמנם, כך נטען, הודה הנאשם במסגרת כתב-האישום המתוקן בסכסוך, אך מן העדויות שנשמעו, עולה, שאין לנאשם קשר לסכסוך האמור.

עוד נטען, כי האקדח אמנם היה טעון, אולם אין מדובר בעניינו, בנשק כהגדרתו או תת-מקלע, בהם קבעה הפסיקה מתחם ענישה שנע בין 18-36 חודשים. ב"כ הנאשם עתר לקביעת מתחם ענישה שנע בין 10-18 חודשי מאסר בפועל, וזאת בשים-לב לנסיבות המעשה, נסיבות הנאשם, וסוג הנשק. עוד ובנוסף עתר הסנגור לקבוע את הענישה בחלקו התחתון של המתחם, בשים-לב לכך שהנאשם עצור מיום 05.04.2020, הואיל ומדובר בנאשם ללא עבר פלילי, אשר זו הסתבכותו הראשונה עם החוק. משפחתו, כך נטען, כעולה מתסקיר שירות המבחן, אשר מעולם לא הסתבכה בפלילים, תומכת ומוכנה לדאוג לנאשם.

בנוגע לתסקיר שירות המבחן, נטען, כי כותבת התסקיר לא המליצה על מסגרת טיפולית או שיקומית, רק בשל חומרת העבירה והעובדה, כי היא לא האמינה לגרסתו הנכונה של הנאשם. לטענת ב"כ הנאשם, עורכת התסקיר, לא נתנה דעתה לגילו הצעיר של הנאשם, ולעובדה שענישה מאחורי סורג וברית, והיכרותו עם חברה עבריינית, עלולה לסבך אותו ולחשוף אותו לעולם הפשיעה.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

נטען, כי לקחת בחשבון גם את העובדה, שאין לנאשם תיקים פתוחים או הסתבכויות במהלך ריצוי העונש, מלבד שימוע אחד בתחילת מעצר, וכי הנאשם תומך בבית-המעצר באסירים חדשים.

עוד נטען, כי יש להתחשב גם בעובדה, כי בענייננו אין קורבן ספציפי, כי מדובר בעבירה רגעית ולא נמשכת, וכי הנאשם התחרט והודה. כמו-כן הדגיש הסגור, כי בענייננו של הנאשם, יש אף להתחשב בגילו הצעיר.

ב"כ הנאשם הפנה ל-ת"פ 46365-11-19 מדינת ישראל נ' ארפאעיה (23.09.2020) שם דובר על נאשם שנשא בנשק, אקדח טעון, ובית המשפט גזר עליו 9 חודשי מאסר בדרך של עבודת שירות.

עוד הפנה ב"כ הנאשם ל- ע"פ 887/20 מתאני נ' מדינת ישראל (29.07.2020), שם אמנם שונתה העבירה להחזקה, אך לטענת ב"כ הנאשם, מדובר בעבירות דומות. בית המשפט העליון התערב בעונש שנגזר על-ידי בית המשפט המחוזי, וגזר 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

עוד הפנה ב"כ הנאשם ל-ת"פ 44381-05-20 מדינת ישראל נ' סאלח (27.10.2020), שם דובר על נאשם שנשא בנשק, אקדח טעון. בית משפט המחוזי גזר עליו 14 חודשי מאסר בפועל.

ב-ע"פ 2006/12 מדינת ישראל נ' אסדי (28.03.2012) גזר בית המשפט העליון 15 חודשי מאסר בפועל על נאשם שנשא נשק, ואף בעניין זה מדובר היה בסכסוך.

עוד ובנוסף הפנה ב"כ הנאשם ל-ע"פ 2243/17 אכראם נ' מדינת ישראל (29.10.2017), שם מדובר על נאשם שנשא בנשק טעון לאחר שנורו מספר יריות לעבר מעסיקו, בית משפט קבע מתחם שנע בין 12-30 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל.

7. הנאשם עצמו העיד וטען, כי הוא מצר על מעשיו, וכי סביבת בית-הכלא אינה מתאימה לו. הנאשם ביקש, כי בית המשפט יתחשב בעובדה שהוא נעדר עבר פלילי, ובכך שהוא מנסה להשתקם ואף משתתף בכל הפגישות הטיפוליות בבית-המעצר.

8. כאמור כבר לעיל, ב"כ המאשימה אף הגיש טיעונים לעונש בכתב, בהם עתר לקביעת מתחם ענישה כולל שנע בין 2-4 שנים, וכן למאסרים מותנים שיתייחסו לעבירות בנשק, עבירות כלפי שוטרים, וקנס משמעותי. ב"כ המאשימה אף טען, כי מתחם זה מתאים גם להנחיית פרקליט

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

1 המדינה מס' 9.16 - מדיניות ענישה בעבירות נשק ומטעני חבלה (להלן: "הנחיית פרקליט
2 המדינה").

3
4 לעניין מדיניות הענישה הפנה ב"כ המאשימה להנחיית פרקליט המדינה, ממנה עולה, כי קיים
5 צורך בהעלאת רמת הענישה הנוהגת בעבירות נשק. עוד ובנוסף נטען, כי גם פסיקת בית
6 המשפט העליון קובעת, כי יש להחמיר את הענישה בעבירות נשק בשל היותן "מכת-מדינה",
7 וכי ריבוי התיקים בבית-משפט זה ובמחוז, לרבות בעניינם של נאשמים צעירים, וכן של
8 נאשמים נעדרים עבר פלילי, ממחיש, כי מדובר במכת אזור.

9
10 נטען, כי הערכים החברתיים שנפגעו באירוע מושא כתב-האישום הם, בין היתר, חיי-אדם,
11 שלום הציבור ושלטון החוק, עת קיים אינטרס ציבורי בגיבוי מלאכת האכיפה של השוטרים
12 על-ידי ענישה מרתיעה על הפרעה לשוטר. עוד נטען, כי בית המשפט העליון נתן דעתו בפסקי-
13 דין רבים להשלכות הרוות האסון בעבירות נשק ובסיכון הגלום בהם.

14
15 ב"כ המאשימה הפנה בסיכומיו בכתב לנתונים המדאיגים העולים מדו"ח מבקר המדינה,
16 אשר פורסם ביום 15.08.2018, לפיהם אחד מן הקשיים במיגור עבירות אלימות וירי בחברה
17 הערבית, נעוץ בקושי באכיפה.

18
19 באשר לנסיבות ביצוע העבירה טען ב"כ הנאשם, כי יש ליתן משקל לכך שהנאשם נשא והוביל
20 את הנשק, שהוא בידו, טעון ומוכן לירי, וכן לכך שביצוע העבירה היה באזור מגורים בשעות
21 הצהריים בשל סכסוך. האקדח מושא כתב-האישום, כך נטען, הוא נשק מסוכן אשר
22 באפשרותו להמית אדם, והצורך בנשיאתו והובלתו לוטה בערפל, ואין זה מן הנמנע אליבא
23 דב"כ המאשימה, שהנאשם תכנן להשתמש בו למטרות לא כשרות, מקל וחומר עת יש סכסוך
24 בין משפחתו של הנאשם למשפחה אחרת כמתואר בכתב-האישום המתוקן.

25
26 עוד נטען, כי בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, יש ליתן משקל גם לשילוב של עבירת הנשק
27 עם עבירה של הפרעה לשוטרים, שהיא כשלעצמה אינה מצויה ברף הנמוך, בשים-לב לעובדות
28 המתוארות בכתב-האישום המתוקן.

29
30 ב"כ המאשימה הפנה ל-ע"פ 2564/19 **אזברגה נ' מדינת ישראל** (18.07.2019), שם נקבע מתחם
31 ענישה שנע בין 12-40 חודשי מאסר בפועל, בגין נשיאת אקדח בקוטר 9 מ"מ באמצעות רכב
32 בירושלים. הנאשם הודה במעשיו, היה ללא עבר פלילי, ותסקיר שירות מבחן שלילי. בית
33 המשפט גזר עליו 16 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור שהגיש
34 הנאשם.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

עוד הפנה ב"כ המאשימה ל-ע"פ 390/17 סער נ' מדינת ישראל (03.07.02017), שם הורשע המערער גם בעבירות הובלה ונשיאה של נשק, וכן בעבירה של נהיגה ברכב בדרך נמהרת או רשלנית, לפי סעיף 338 (א)(1) לחוק העונשין, ובית המשפט המחוזי גזר עליו 40 חודשי מאסר בפועל, כמו-כן הופעל עונש מאסר על-תנאי של 12 חודשים מחציתו בחופף ומחציתו במצטבר, כך שסך-הכול נגזרו על הנאשם 46 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון קיבל את הערעור, מכיוון שהנימוקים בגזר-הדין הסתמכו על עובדות שנמחקו מכתב-האישום, וגזר על הנאשם חלף העונש שהוטל עליו, 34 חודשי מאסר בפועל, ובסך-הכול 40 חודשי מאסר בפועל.

עוד ובנוסף הפנה ב"כ המאשימה ל-ע"פ 3877/16 פאדי ג'באלי נ' מדינת ישראל (17.11.2016) (להלן: "עניין ג'באלי"), שם דחה בית המשפט העליון את ערעורו של המערער, בעל עבר פלילי, אשר הורשע בעבירה של נשיאת אקדח, מחסנית וכדורים, ונגזרו עליו 34 חודשי מאסר בפועל, עת מתחם הענישה נקבע בין 24-48 חודשי מאסר בפועל.

לטענת ב"כ המאשימה, יש לגזור את עונשו של הנאשם בין הרף הבינוני לבין הרף התחתון של המחם, וזאת בשים-לב לגילו של הנאשם, היעדר עבר פלילי, והעובדה, כי הודה לאחר שמיעת חלק מן העדויות. מנגד, כך נטען, יש ליתן משקל גם לנטילת האחריות החלקית של הנאשם למעשיו, המידע החסר שמסר לשירות המבחן, ותסקיר שירות המבחן עצמו.

9. בפסיקה עקבית של בית המשפט העליון נקבע, כי יש ליתן חומרה יתרה לעבירות הנשק הואיל וסכנה גבוהה נשקפת מהן, וזאת אף בשים-לב לגישת המחוקק, אשר קבע לצידן של עבירות אלו ענישה מחמירה.

אפנה לדבריו של כב' השופט י. אלרון ב-ע"פ 4406/19 סובח נ' מדינת ישראל (5.11.2019), בפסקה 16:

השימוש בנשק חם ככלי ליישוב סכסוכים הפך לרעה חולה, וכמעשה של יום ביומו גובה חיי אדם ולעיתים אף את חייהם של חפים מפשע אשר כל חטאם היה כי התהלכו באותה עת ברחובה של עיר. בשנים האחרונות אף חלה עליה מתמדת במספר אירועי הירי המדווחים למשטרה (ראו למשל: דו"ח מבקר המדינה התמודדות משטרת ישראל עם החזקת אמצעי לחימה לא חוקיים ואירועי ירי ביישובי החברה הערבית וביישובים מעורבים 28 (2018)).

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

על רקע המציאות אותה אנו חווים למרבה הצער מדי יום, אנו עדים לקריאה
ציבורית נרגשת להגברת האכיפה כלפי עבירות נשק – ולהחמרה במדיניות
הענישה הנוהגת....

דברים אלו אף באו לידי ביטוי לאחרונה בדברי הנשיאה א' חיות בטקס
פתיחת שנת המשפט הנוכחית של לשכת עורכי הדין בנצרת:

"מערכת בתי המשפט משקיעה מאמצים רבים בתחום
זה, ובית המשפט העליון התווה וממשיך להתוות
הלכות לאורך השנים באשר לרמת הענישה ההולמת
את החומרה היתרה הגלומה בביצוע עבירות בנשק
ובאשר לביטוי העונשי ההולם המתחייב מכך".

בהתאם לכך ולנוכח ריבוי מקרי הירי, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה
כלפי ביצוע עבירות החזקת נשק שלא כדין, ועל אחת כמה וכמה שימוש
בנשק חם ופציעתם של קורבנות שונים עקב כך.

הצורך במדיניות ענישה מחמירה נחוץ במיוחד כאשר השימוש בנשק גורר
פגיעה בגוף ובנפש, וכאשר מבצעי העבירות אינם מוסרים את כלי הנשק
לידי רשויות החוק – ובכך מוסיפים לפגוע בביטחון הציבור וקיים חשש
תמידי לשימוש עברייני חוזר בנשק זה, כמו גם להגעתו של נשק זה לגורמים
עויינים ובכללם גורמי טרור.

נמצא אפוא כי בנסיבות דהיום, ראוי ונכון להחמיר את מדיניות הענישה
הנוהגת, זאת בין היתר על מנת להרתיע עבריינים פוטנציאליים משימוש בו
כאמצעי ליישוב סכסוכים".

וכן לדבריו של כב' השופט מ. מזוז :

"התופעה של החזקת נשק שלא כדין על ידי אזרחים מהווה איום על שלום הציבור
ועל הסדר הציבורי. היא התשתית והגורם בלעדיו איין' (causa sine qua non)
למגוון רחב של עבירות, החל בעבירות איומים ושוד מזוין, המשך בעבירות גרימת
חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה [...] על כן, המאבק בתופעות האלימות
החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ 'לשים
יד' על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק. [...]
ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה
הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחת
במקומותינו, בבחינת 'ייבוש הביצה' המשמשת ערס לגידולן של תופעות אלה.
מהלך כזה מחייב הירתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה
לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן [...]"

בענייננו, בל-נשכח, לצד עבירות הנשק בהן הורשע הנאשם, הוא הורשע אף בעבירה של הפרעה
לשוטר במילוי תפקידו, וגם לכך יש ליתן את הדעת.

10. במעשיו פגע הנאשם בביטחון הפרט והציבור, ובשלומו.
ודוק, ראשית נשא הנאשם והוביל אקדח חצי-אוטומטי, טעון במחסנית מתאימה ובתוכה
אחד עשר כדורים בקוטר 9 מ"מ, בלא רשות על-פי דין.

בהמשך, עת הגיעו השוטרים למקום, הם הבחינו בנאשם, כשהוא רץ עם האקדח בידו לכיוון
שטח מיוער הנמצא בסמוך למקום, אם לא די בכך, הרי שכאשר הבחין הנאשם בשוטרים,
הוא המשיך בריצה לכיוון השטח המיוער במטרה לברוח מהם, זאת כאשר הוא נושא ומוביל
את האקדח הטעון, אותו אחז בידו.

הנאשם המשיך בריצה, גם לאחר שהשוטרים צעקו לעברו מספר פעמים "עצור משטרה", וגם
לאחר שביצעו ירי באוויר על-מנת לגרום לו לעצור. במהלך בריחתו, בשטח המיוער, השליך
הנאשם את האקדח והמחסנית, והמשיך בבריחה, עד אשר נלכד על-ידי שוטרים נוספים,
לאחר מרדף של כ-350 מטרים.

עולה בבירור מן האמור לעיל, כי לנאשם היו הזדמנויות למכביר לעצור את מעשיו, דא עקא,
הוא לא עשה כן. נהפוך הוא – הנאשם עשה כל שלא ידו על-מנת לוודא שלא הוא ולא האקדח
והמחסנית "ייפלו" לידי רשויות אכיפת החוק.

11. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, הפנו באי-כוח הצדדים לפסיקה רלוונטית, ואף
הגישו לעיוני פסיקה הן של בית המשפט העליון והן של בתי המשפט המחוזיים.

מן החומר האמור, עולה, כי קיים מנעד רחב ביותר של פסיקה באשר לענישה בעבירות
האמורות. מחד-גיסא, קיימת פסיקה שבה הסתפקו בתי המשפט בהטלת עונש מאסר לריצוי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

בעבודות שירות, ומאידך גיסא, קיימת פסיקה, שבה עמדו בתי המשפט על-כך שלא ניתן להימנע בעבירה מסוג זה מלהטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח.

קראתי את הפסיקה אליה הפנו הצדדים, עת מן הפסיקה אליה הפנתה המאשימה עולות נסיבות חמורות מן הנסיבות אשר מתוארות בכתב-האישום בענייננו, לרבות ריבוי עבירות, נאשמים בעלי עבר פלילי מכביד, ועוד.

מנגד, מן הפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם עולה, כי גם בהן הנסיבות שונות בתכלית מאלו שבעניינו של הנאשם שבפניי, לרבות נאשם בעל מצב בריאותי קשה ביותר, וכן העובדה, כי חלקן נדונו בערכאות הערעור השונות, וכי ערכאות הערעור אינה נוטה למצות את חומרת הדין עם הנאשמים.

מקריאה מעמיקה של פסיקת בית המשפט העליון, עולה, כי שופטיו התוו בפסיקה ארוכת-שנים את מדיניות הענישה הראויה בעבירות נשק.

אפנה לדבריה של כב' הנשיאה, השופטת א. חיות ב עניין ג'באלי :

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על החומרה היתרה הגלומה בביצוע עבירות בנשק ובכללן העבירה של החזקת נשק או נשיאתו שלא כדין. עבירות אלה מקימות סיכון חמור לשלום הציבור וביטחוננו ומחייבות "ליתן ביטוי עונשי הולם ומרתיע באמצעות הרחקת מבצע העבירה מן החברה לתקופת מאסר ממשית לריצוי בפועל" (ע"פ 5120/11 שתיווי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 5 (18.12.2011); ע"פ 4329/10 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.10.2010)). עוד נפסק כי חומרתן של העבירות בנשק אינה מסתכמת רק בנזק שאירע בפועל, כי אם בפוטנציאל הנזק הנובע מאותן עבירות (ע"פ 116/13 וקנין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] בפסקה 7 (31.7.2013))" (ההדגשה אינה במקור).

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

עוד ובנוסף אפנה לפסק-דין של כב' השופט ע. פוגלמן מן העת האחרונה, ממנו אף עולה, כי קיימת מגמה של החמרה בענישה בעבירות הנשק:

ר' ע"פ 8017/20 מדינת ישראל נ' פאדי גריפאת (22.12.2020):

"בית משפט זה עמד בשורה ארוכה של פסקי דין על החומרה היתרה של עבירות הנשק ועל הסכנה הגבוהה שנשקפת מהן לשלום הציבור ולביטחוננו (ראו, מיני רבים, ע"פ 1944/20 מדינת ישראל נ' אמארה, [פורסם בנבו] פסקה 10 (2.9.2020) (להלן: עניין אמארה); עניין געביס, פסקה 8). חומרתן של עבירות אלו נובעת, בין היתר, גם מהחשש כי הנשק יועבר למי שמתכוון לעשות בו שימוש לפעילות עבריינית או לפעילות טרור (ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן [פורסם בנבו] (19.1.2014); ע"פ 2251/11 נפאע נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 5 (4.12.2011) (להלן: עניין נפאע)). נוכח האמור, חזר וציין בית משפט זה כי קיימת מגמה של החמרה בענישה בעבירות אלו וזאת על מנת להרתיע מפני ביצוע (ע"פ עניין אמארה, פסקה 10; ע"פ 8045/17 בראנסי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקאות 11, 100 (16.8.2018) (להלן: עניין בראנסי); עניין נפאע, פסקה 5)".

(ההדגשה אינה במקור).

12. בד-בבד, אזכיר, כי העיקרון הנוהג בפסיקה קובע, שהענישה היא אינדיבידואלית, הכול לפי נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו של מבצע העבירה.

יפים לענייננו, דבריו של המשנה לנשיאה, כב' השופט מ' אלון ז"ל ב- ע"פ 433/89 אטיאס נ' מדינת ישראל פ"ד מג(4) 170:

"כידוע, אחד השיקולים החשובים בשיקולי הענישה הוא מהותה של העבירה וחומרתה; שיקול זה קשור, בדרך כלל, בקשר הדוק עם שיקול ההרתעה, למען ישמעו וייראו. לשני שיקולים אלה מיתוסף שיקול נוסף, והוא - קיום מדיניות אחידה, ככל האפשר, שתשמש כקו מנחה וכמורה דרך בעולמה של ענישה. ושיקול אחרון זה יפה הוא במיוחד לפסיקתו של בית המשפט העליון, שהמחוקק הפקידו על קביעת מדיניות זו. בנוסף לכל השיקולים האמורים, קיים ועומד השיקול החשוב והמהותי של תיקונו של הנאשם ושיקומו, ובהתקיים, במקרה מסוים, נסיבות מיוחדות ונכונות, ייתכן ששיקול אחרון זה יגבר על השיקולים האמורים האחרים ויקבע, באותו מקרה מסוים, את מידת העונש וצורתו. "ענישתנו היא ענישה אינדיבידואלית של כל עבריין 'באשר הוא שם'" (ע"פ 291/81 [1], בעמ' 442). זאת תורת הגישה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

האינדיווידואלית בתורת הענישה, המקובלת עלינו כקו מנחה בסוגיה קשה וסבוכה
זו של הענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים ל"הקל" על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם,
מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שמא הקלה במקרה מסוים הראוי לכך תשמש
תקדים למקרים אחרים שאינם ראויים לכך. חזקה על בית המשפט שיידע להבחין
בין מקרה למקרה לגופן של נסיבות ולעיצומם של דברים". (ההדגשה אינה במקור).

בענייננו, מחד-גיסא, העבירות בהן הורשע הנאשם אינן נמנות עם המקרים החמורים ביותר, הואיל ועבירת נשיאת הנשק המיוחסת לנאשם בכתב-האישום המתוקן היא לאותו פרק-זמן קצר המתואר בעובדות כתב-האישום, ואין טענה לפיה החזיק הנאשם בנשק במועד שונה.

בנוסף, אדגיש, כי הגם שאליבא דב"כ המאשימה טען, כי מותר להניח לחובתו של הנאשם, כי הוא נשא והוביל נשק למטרות לא כשרות, כתב-האישום אינו מייחס זאת לנאשם.

מאידך גיסא, יש ליתן משקל לכך שהנאשם נשא והוביל את הנשק, כשהוא בידו, טעון ומוכן לירי, לכך שביצוע העבירה היה באזור מגורים בשעות הצהריים, וכן לעובדה שקדם לאירוע סכסוך בין משפחת ארפאעיה, אליה משתייך הנאשם, לבין משפחת סביחאת מכפר סאלם, במסגרתו היו מספר אירועי אלימות וירי, בימים שקדמו למתואר בכתב-האישום.

עוד ובנוסף, בל נשכח, כי לצד עבירת הנשק, הורשע הנאשם גם בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הואיל וכאמור כבר לעיל, הוא עשה כל שלא ידו על-מנת להימלט בעצמו מן השוטרים, והן על-מנת למלט את האקדח ואת המחסנית מרשויות אכיפת החוק. אזכיר, כי על אף שהנאשם הבחין בשוטרים, הוא המשיך בריצה לכיוון השטח המיוער במטרה לברוח מהם, זאת כאשר הוא נושא ומוביל את האקדח הטעון, אותו אחז בידו. הנאשם המשיך בריצה, גם לאחר שהשוטרים צעקו לעברו מספר פעמים "עצור משטרה", וגם לאחר שביצעו ירי באוויר על-מנת לגרום לו לעצור. כמו-כן, במהלך בריחתו, בשטח המיוער, השליך הנאשם את האקדח והמחסנית, והמשיך בבריחה, עד אשר נלכד על-ידי שוטרים נוספים, לאחר מרדף של כ-350 מטרים.

אין בידי לקבל את טענת ב"כ הנאשם, לפיה הגם שהנאשם נשא אקדח טעון, אין מדובר, בנשק כהגדרתו או בתת-מקלע, ולפיכך יש לקבוע מתחם ענישה נמוך יותר. ברי, מן העולה מסעיף מס' 3 לכתב-האישום המתוקן, בו, יש לזכור, הודה הנאשם, כי "האקדח הוא כלי שסוגל לירות כדור, אשר בכוחו להמית אדם, ולפיכך מהווה נשק כהגדרתו בחוק. המחסנית והכדורים מהווים אביזר ותחמושת לנשק כאמור", ואידך זיל גמור.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

בהתחשב במכלול הנסיבות שמניתי לעיל הקשורות לביצוע העבירה, חומרת העבירה, והערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצועה ולאחר שעמדתי על מדיניות הענישה הנהוגה בנסיבות דומות, אני קובע, כי מתחם הענישה הראוי, בנסיבות המקרה דנן, הוא מאסר בפועל לתקופה שנעה בין 14-36 חודשי מאסר בפועל, זאת לצד עונשים נלווים.

13. בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם או לקולא, בשל שיקולי שיקום וטיפול של הנאשם, או לחומרא בשל הגנה על שלום הציבור.

בענייננו, נכתב בתסקיר שירות המבחן, כי נוכח חומרת העבירות המיוחסות לנאשם ואופיין, לצד חוסר הבהירות לגבי מניעיו לביצוע העבירות האמורות, ובהיעדר ביטוי מצוקה רגשית חריגה או נזקקות להתערבות טיפולית, אין באפשרות שירות המבחן להמליץ על חלופות ענישה או שיקום במסגרת הקהילה, העשויות להפחית סיכון להישנות עבירות דומות, ולפיכך איני מוצא, כי יש מקום לסטייה לקולא ממתחם הענישה האמור.

מנגד סבורני, כי בנסיבות העניין אף לא מתקיימים התנאים לסטייה לחומרא ממתחם העונש האמור, ולפיכך, קובע אני, כי עונשו של הנאשם יקבע במתחם האמור.

14. בגזירת העונש המתאים לנאשם יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ובענייננו יש להביא בחשבון כשיקול לקולא את הודאתו של הנאשם במיוחס לו בכתב-האישום המתוקן, אף שלא עשה כן בהזדמנות הראשונה.

בנוסף, יש ליתן את הדעת, לגילו הצעיר של הנאשם, שנקבע בסעיף 40 יא(1) לחוק העונשין, **"בגזירת העונש המתאים לנאשם כאמור בסעיף 40(גב), רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר כי ראוי לתת להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם:**

(1) הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו".

וכן אפנה לדבריו של כב' המשנה לנשיאה (בדימוס), השופט ס. ג'ובראן ב-ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.06.2013)

"לאור כל האמור לעיל, לגישתי, יש מקום להתחשב במסגרת שיקולי הענישה בייחודיותה של קבוצת ה"בגירים צעירים". חשוב להבהיר כי אין בקביעתנו זו כדי לקבוע כי בגזירת עונשם של קבוצה זו, יש לשקול שיקולים

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

זהים לאלו של קטינים. יחד עם זאת, על בית המשפט בקובעו את עונשו של
"בגיר צעיר" לייחס לגילו משקל משמעותי. במסגרת זאת, עליו לשקול בין
היתר את קרבתו לגיל 18, ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו
ומצבו הנפשי, ובגרותו. הכול כעולה מתסקיר המבחן שיוגש בפניו בטרם
גזירת העונש".

עוד ובנוסף אציין, כי אין לנאשם עבר פלילי, ולפיכך, מדובר במאסרו הראשון מאחורי סורג
ובריח, וברי, כי גם לכך, יש ליתן משקל.

אפנה שוב לעניין פלוני :

"יתר על כך, מחקרים רבים הראו כי קיים קשר סיבתי שלילי, על פיו מאסר
ראשון לא רק שאינו מביא להתרעת היחיד, אלא מביא בסבירות גבוהה
למאסרים נוספים ורצידיביזם (ראו: חגית לרנאו וישי שרון "שמונה
הכרעות ערכיות בחקיקת חוק הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה"
הסניגור 183, 14, 19, *Francis T. Cullen at el, Prisons do not Reduce ;*
Recidivism: The High Cost of Ignoring Science, 91 The PRISON
(JOURNAL 48 (2011))."

עוד אוסיף, כי לא נעלם מעיניי בעת גזירת עונשו של הנאשם, העדכון של גורמי
הטיפול בבית-המעצר "גלבוע" שם עצור הנאשם מיום 20.05.2020, לפיו לחובת הנאשם
עבירת משמעת אחת בלבד, בגין היותו מעורב בקטטה בתאו, כי בדיקות השתן שלו נקיות,
וכי הוא נמצא בקשר רציף עם גורמי הטיפול, ומגיע לקבוצות אגפיות, ולשיחות מעקב עם
העובדת-הסוציאלית.

13. מנגד יש להתחשב כשיקול לחומרא בעקרון ההרתעה בעבירות נשק, ובצורך ההולך וגובר
למגרן, שעה שמעשים אלו הופכים ל"מכת-מדינה".

הזדמן לי לכתוב בעבר, ואדגיש זאת ביתר-שאת כעת, כי גדיעת תופעה זו, בעודה באיבה,
עשויה להיות הפסד הראשון במסע הארוך להחזרת ביטחון הציבור ושלומם במרחב הציבורי
והפרט גם יחד.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 12376-04-20 מדינת ישראל נ' ארפאעיה(עציר)

14. בשקלול הנסיבות והנתונים השונים אני קובע, כי העונש הראוי בנסיבות הוא עונש של 22 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר בהם נשא הנאשם עד כה מכוח המעצר עד תום ההליכים אשר הושת עליו, החל מיום 05.04.2020.

15. אשר על כן אני גוזר על הנאשם :

א. מאסר למשך 22 חודשים, לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו החל מיום 05.04.2020.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים שיופעל במידה והנאשם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו, עבירת נשק או עבירה של הפרעה לגורמי אכיפת החוק, לרבות שוטר.

ג. לא מצאתי, בנסיבות העניין, להטיל על הנאשם קנס כספי.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לשב"ס

ניתן היום, ה' אדר תשפ"א, 17 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.

סארי גיון, שופט